

مقاله تزکان گلگیل برای investing.com – ترجمه از امیررضا محمودی توت‌زار

سهام ادواری به سهامی اطلاق می‌شود که به چرخه‌های گوناگون اقتصادی حساس بوده و به آن‌ها واکنش نشان می‌دهند. در طرف مقابل، با سهام غیرادواری مواجه هستیم. شرکت‌های ناشر این گروه از سهام، زمینه فعالیتی دارند که ارتباط زیادی با وضعیت چرخه اقتصادی در زمان‌های مختلف ندارند. برای گروه اول، می‌توانیم به سهام شرکت‌های هواپیمایی اشاره کنیم. سهام این شرکت‌ها در دوره‌های رونق اقتصادی و افزایش سفرها و گشت‌گذار مردم با افزایش ارزش رو به رو می‌شوند. اما در زمان رکود اقتصادی، سهام چنین شرکت‌هایی با افت مواجه می‌شوند و حتی می‌توانند تا مرز ورشکستگی نیز پیش بروند. درست مانند اتفاقی که در سال ۲۰۲۰ و با شروع همه‌گیری ویروس کرونا صورت پذیرفت.

برای مثال نمونه دوم، می‌توانیم به سهام شرکت‌های فعال در زمینه مواد غذایی و لبنیات اشاره کنیم. هرچند که این شرکت‌ها نیز می‌توانند تحت تاثیر کلی از وضعیت اقتصادی کنونی قرار گیرند، اما به هیچ وجه با شدت (به عنوان مثال) شرکت‌های هواپیمایی، سقوط نمی‌کنند.

احتمالا برای شروع، متن فوق توانسته باشد مفهوم کلی در خصوص منظور ما از سهام ادواری و غیرادواری را به شما منتقل کند.

با سهام ادواری و غیرادواری بیشتر آشنا شوید

اقتصادها معمولا چهار دوره را در هر چرخه دنبال می‌کنند. انبساط، حرکت به سمت سطوح قله، انقباض و سقوط اقتصادی. این چهار فاز، حالات اصلی یک چرخه اقتصادی هستند که وضعیت اقتصاد دائما بین این حالات در نوسان است. اطلاع از چنین موضوعی برای فعالان بازار از اهمیت فراوانی برخوردار است. چرا که با اطلاع از آن می‌توانند از ترکیبی از این دو دسته سهام استفاده کرده و تا بیشترین بازدهی و کمترین ریسک ممکن را بدست آورند.

در ادامه مقاله با ما همراه باشید تا در این خصوص بیشتر بیاموزیم.

سهام ادواری دقیقا به چه نوع از سهام گفته می‌شود؟

سهام ادواری به دسته‌ای از سهام گفته می‌شود که ماهیت زمینه فعالیت شرکت - گروه صنعتی ناشر آنها، حساسیت بالایی به چرخه‌ها و رخدادهای اقتصادی مانند رکود و رونق‌ها دارد. چنین صنایعی معمولا در دوران رونق، بازدهی بیشتر نسبت به میانگین رشد بازار نصیب سهامداران خود می‌کنند. اما چنین مسئله‌ای در خصوص رکودها نیز صادق است. در طی رکودهای اقتصادی، این دسته از سهام معمولا واکنش شدیدتری نشان داده و با افت شدیدی مواجه می‌شوند. چرا که زمانی که شرایط اقتصادی وارد دوره نامطلوب می‌شوند، مصرف‌کنندگان تمایل به تعویق خریدها و هزینه‌کرد خود می‌شوند که چنین موردی در نهایت اثر خود را به شکل افت سطوح فعالیت کسب و کارها و کاهش ارزش سهام مربوطه نمایان می‌سازد.

شاخص‌های مهم برای شناسایی سهام ادواری

علاوه بر دسته‌بندی کلی‌ای که در خصوص شرکت‌های فعال در صنایع گوناگون انجام می‌پذیرد، شاخص‌ها (اندیکاتورهای) مختلفی نیز وجود دارند که به کمک آن‌ها، سرمایه‌گذاران می‌توانند سهام ادواری و ویژگی‌های آن‌ها را به شکلی مجزا مورد رصد و بررسی قرار دهند.

- **بتای سهم:** یکی از معروف‌ترین شاخصه‌های مورد استفاده برای ارزشیابی سهام گوناگون، اندازه‌گیری مقدار نوسانات بازدهی آن در قیاس با آمار کلی بازار است که به آن ضریب بتا (BETA) می‌گویند. هرچه مقدار ضریب بتا بالاتر باشد، بیانگر شدیدتر بودن مقدار نوسان قیمت سهام خواهد بود.

با سهام ادواری و غیرادواری بیشتر آشنا شوید

سهامی که در گروه سهام ادواری قرار می‌گیرند، معمولاً بتایی بالاتر از ۱ دارند. برای مثال اگر ضریب بتای یک سهم عدد ۱.۴ باشد، سهام آن حدود ۴۰٪ بیشتر از میانگین بازار نوسان دارند.

- **EPS سهم:** یکی دیگر از شاخص‌های مورد استفاده برای بررسی، مقدار سود به ازای هر سهم (Earnings per share – EPS) است. EPS را با تقسیم درآمد خالص شرکت بر تعداد کل سهام منتشر شده توسط آن شرکت بدست می‌آورند. نتیجه بدست آمده بیانگر مقدار سودآوری شرکت است. سهامی که در دسته سهام ادواری قرار می‌گیرند مقادیر EPS نوسانی دارند. چرا که سوددهی کسب و کارهای آن‌ها به شدت وابسته به چرخه‌های کسب و کاری و اقتصادی است.

- **نسبت قیمت به سود (P/E) سهم:** نسبت P/E برای سهام ادواری کمتر از سهام غیر ادواری است. به یاد داشته باشید زمانی که به دنبال سهامی با نسبت P/E پایین هستید، باید حتماً به زمینه فعالیت و صنعت آن توجه کنیم. چرا که نسبت P/E بسته به چرخه‌های زمانی دچار نوسان می‌شوند. به همین سبب مقدار P/E نباید تنها عامل مورد بررسی در تصمیم‌گیری‌ها باشد.

نمونه‌هایی از سهام ادواری

سهام ادواری معمولاً شامل سهام شرکت‌هایی می‌شوند که محصولات تولیدی آن‌ها یا خدماتی که ارائه می‌دهند، در زمان رونق اقتصادی از سوی مردم و مصرف‌کنندگان بدون هیچ‌گونه تعلل و تاخیری خریداری می‌شوند. زمانی که اقتصاد در وضعیت قدرتمند قرار دارد، مردم بدون نگرانی و ترسی از چشم انداز آتی اقدام به خرج درآمد و ثروت خود می‌کنند. این حالت تا زمانی که اشخاص نسبت به امنیت شغلی خود ایمان و اعتقاد داشته باشند ادامه پیدا می‌کند. شرایط

عکس این حالت نیز کاملاً مبرهن است. در چنین حالتی مردم نگرانی و ترس زیادی نسبت به آینده خود دارند و به همین سبب، از خرج بیش از حد و بیهوده پول خود جلوگیری کرده و آن را برای دوران مبادا ذخیره می‌کنند.

حال بیایید به نگاهی به سهام ادواری بازار بورس ایران بیندازیم:

- صنایع خودروسازی
- گروه بانکداری و موارد مربوطه
- گروه انبوه سازی املاک و مستغلات
- گروه تولید لوازم خانگی

- گروه معادن و استخراج
- گروه فولاد و فلزات
- گروه نساجی

مهم‌ترین گروه‌های سهام غیر ادواری عبارتند از:

- گروه محصولات خوراکی و لبنیات
- گروه دارو و محصولات پزشکی
- گروه عامل‌های انرژی
- تامین آب
- گروه ارتباطات و مخابرات

سخن آخر

با توجه به مطالب ذکر شده در مقاله فوق، خوب است که برای موفقیت بیشتر در سرمایه‌گذاری، ترکیبی مناسب از هردوی این گروه‌ها داشته باشیم. سهام گروه ادواری معمولاً ماهیت تهاجمی دارند و از آن‌ها می‌توان برای کسب سودهای بیشتر در زمان رونق اقتصادی استفاده نمود. اما سهام گروه غیرادواری معمولاً ماهیت محافظه‌کار و رویکرد دفاعی‌تری دارند. معمولاً اکثر سهامداران و خریداران این دسته از سهام، از استراتژی «بخر و فراموشش کن» یا همان (buy and forget it) مشهور استفاده می‌کنند. در انتهای این مقاله، خوب است با هم نگاهی قیاسی و خلاصه به ویژگی‌های سهام ادواری و سهام غیرادواری نیز داشته باشیم.

سهام ادواری:

- ✓ عملکردی مناسب حین دوران رشد اقتصادی دارند
- ✓ مربوط به کالاها و خدماتی می‌شوند که مصرف‌کنندگان برای خریدشان (در دوران رشد اقتصادی) وسواس به خرج نمی‌دهند
- ✓ نسبت به تغییرات در چرخه اقتصادی حساسیت بالایی دارند
- ✓ مقادیر سود آن‌ها بسته به تغییرات در چرخه‌های اقتصادی تغییر پیدا می‌کند
- ✓ مقادیر سود و زیان آن‌ها نوسان بالاتری از مقدار میانگین بازار دارد

با سهام ادواری و غیرادواری بیشتر آشنا شوید

✓ معمولا حین افول اقتصادی، ارزش آن‌ها با افت چشمگیر مواجه می‌شود.

سهام غیرادواری:

- ✓ عملکرد بهتری در دوران رکودی اقتصاد و بازار دارند.
- ✓ معمولا به آن دسته از صنایعی تعلق دارند که به طور کلی، جزو گروه صنایع مادر و حیاتی محسوب می‌گردند.
- ✓ حساسیت کمتری به اتفاقات اقتصادی دارند.
- ✓ نوسان میزان سود در آن‌ها کمتر است.
- ✓ اکثر سهامی که در این گروه قرار می‌گیرند، بین سهامداران‌شان سود تقسیم می‌کنند.